
NR. 8.

MAI 1937

IX AASTAK.

*Soovime T. T. G. ja T. T. K. õpilastele rõõmuküllast
suve ja head jälleenagemist sügissemestril.*

*Parfümeeria-, kosmeetika ja fotoladu
F-ma Prov. I. HIMMELHOCH
Tartu, Võidu t. 19. Tel. 13-39.*

*ADOLF JÄRV
Aiaäri: Mäe 16. Lilleäri: Võidu 30
Tartus.*

*Moe-, pudu- ja pesuäri
VENNAD LEPP
Tartus, Kaubahoov 2—3.*

*SÖÖGISAAL „KOIT“
raekoja kõrval.*

*Saapatööstus
H. VESTER
Tartus, Võidu t. 11.*

*Kondiitriäri
I. LILL
Tartus, Võidu 29. Tel. 9-46.*

*Lilleäri
M. FLOSS
Võidu t. 14, Tartu.*

*Tsinkograafia
V. JÄGER
Kompanii t. 4. Tel. 13-90.*

*K./M. JOHAN PEEP
Tartu, Võidu t. 10. Tel. 11-86.*

*TRÜKIKODA „VARRAK“
Tartus, Suurturg 2.*

*F. VANATALU
Raamatu-, tapeedi- ja seemneäri
Tartu, Võidu t. 11. Tel. 3-97.*

 ENSI
 RIIK
 Raamat
 2696

 TARTU TÛTARLASTE-
 GÛMNAASIUMI JA TARTU
 TÛTARLASTEKESKKOOLI
 HÄÄLEKANDJA

Nr. 8.

24. mai 1937.

IX aastakäik.

Väljaandja: Tartu Tõtarlastegõmnaasium. Pea- ja vastutav toimetaja: K. Raud, abi A. Raielo. Tegevtoimetaja: L. Sõtt. Toimetuse liikmed: L. Hermann, T. Kudeviita, H. Kullam, E. Mõrd, A. Mägi, A. Villemson. Kunstiline nõuandja: J. Põttsepp. Tallituse juhataja: V. Käpa. — „T. T. G.“ ilmub 8 korda õppeaastas, iga kuu 15. kuupäeval, alates oktoobrist. — Tellimishind: aastatellijaille 20 s. number, kuutellijaille 25 s. number.

Abiturientidele ja kogu õpilasperele.

Õppeaasta on lõppenud. Külvi-, künni- ja lõikuseaeg on möõdas. Võime õppeaastale joone alla tõmata ja vaadelda lähemalt tõõ tagajärgi.

Õpilaspere elu möõdunud õppeaastal arenes rahulikult ja tõõmeeleolus, mispärast on sellel ka tulemusi — meid rahuldavaid tulemusi. Rahuliku südamega võime heita pilgu tagasi, teades, et meie saavutused pole mitte iseenesest rõppe langenud, vaid on visa ja järjekindla tõõ villi. Saabunud puhkuseaeg, mis igaüks teist ootas, samuti päikesekõõllase kevadise elu tõõs andku teile rõõmu ja jõudu,

et võiksime sõõgisel siinsamas õnnelikult kohata ja poolelijäänud tõõd täie innuga ja andumusega jätkata.

Teile, lahkuvaile abiturientidele, gõmnaasiumi lõpetajaile, ütlen — õnn kaasa! Elu on intensiivne loomine. Loomisaeg ei lõpe inimkonnas kunagi. Generatsioonid kõõll vahelduvad, kuid iga uus põlv korigeerib vanu pärimusi ja rikastab niiviisi oma rahvuse kui ka inimkonna väärtuste tagavarasid. Julgust, leidlikkust ja raugemata tahet võitluisis parema tuleviku eest! Kuigi iga samm ja ettevõte ei õnnestu, siiski ei tohi meie lootust kaotada. Olgem inglased, kes

ütlevad: „Eile läks halvasti, täna läheb paremini, homme läheb loodetavasti veel paremini!” Rohkem kainet optimismi, mis meid üle viib kõigist elu raskusist ja aitab kätte saada õnne, mida taotleb iga inimene, nii noor kui vana.

Keskkooli lõpetajad-abituriendid! Teie moodustate kooliperes uue terviku, millele rajatakse uus gümnaasium. Sellesse pääsete võistluse kaudu. Ärge kartke! Raskused pole peaaegu millalgi nii kohutavad, nagu neid kujutellakse. Teadke, et iga inimene on oma õnne sepp. Teie olete aasta läbi töötnud tublide tüdrukutena. Mis võiks teid siis kohutada! Rahu, julgust ja teadlikku suhtumist, et võiksite kevadel oma ülesseatud nõu-

ded täita ja sügisel edukalt jätkata oma õpinguid! Jälleenagemiseni!

Ja teie, kes keskkooli lõpetamise järele siirdute kas kutsekoolidesse või astute ellu, teilegi õnn kaasa oma lähemate või kaugemate ülesannete täitmiseks. Kujunegu teiegi elu ilusaks ja saage kasulikeks ja loovaiks kodanikeks meie riigile.

Lõppeks teadke kõik, kes lahkute abiturientidena T.T.G-st ja T.T.K-st, et kuulute meie kooli suurperesse. Ärge unustage meie kooli — oma noorpõlve teist kodu! Kool tahab teile abiks olla teie ettevõtteis ja tuleviku rajamisel. Teadke, et ühenduses peitub jõud!

J. Adamson,
direktor.

Õppetöö lõpul.

Märkamatu on jõutud esialgsesse sihtpunkti: kooli- ja koolitöö lõppu. Koolilõpp on saabunud neile, kes jäädavalt lahkuvad neist ruumest, koolitöö vaheaeg neile, kes õpinguid jätkavad.

Püsigu head mälestused lahkujate ja siiajäajate vahel! Püsivust ja jõudu tööks nii elus kui ka koolis.

Friida Krimm,
T.T.G. ja T.T.K. Õpilaspere
vanem.

T. T. G. abiturientide finišisse jõudmise puhul.

Nii isiku, rahvaste kui ka kogu inimkonna elus, arenemiskäigus ja tegevuses paneme tähele algus- ja lõpp-punkte. Sünnime, sureme, ärkame, uinume, algame, lõpetame.

Viis aastat kestnud murdmaajooks on finišisse jõudmas. Teie start algas viis aastat tagasi T.T.G. saalist ja lõpeb sealsamas lilletatud kantsli ees. Olete ületamas viima-

seid „hundiauke“, kontrollitakse veel korraks te võistlustulemusi viimases kontrollpunktis ja oletegi finišis.

Maastik, mille läbisite, oli vaheldusrikas, sündmustik kaleidoskoopiline, inimesed kui entsüklopeedia üksikud vihud. Palju õpetlikku, palju tähelepanuväärset. Palju meespidamiseks, palju unustamiseks.

Tüdrukud, mis nüüd on tulemas, see tuleb ja ei kordu enam. See pärast fikseerige see hetk oma mälu. Ärge olge neitsid lampidega, kes jäävad ootama peigmeest — õnne. Õnn ei tule kunagi ise, teda tuleb püüda, teda tuleb haarata sarvist, siis on ta teil käes. Elu pakub teile kõigile ühevõrra

õnnelikke juhuseid, teil on ainult tarvis vilkalt reageerida. Üheks õnne pandiks on töö. Tegu on kui süng, kus puhata võib hing.

Va ja Vb — need gümnaasiumi klassid on kui kaks kallihinnalist mosaiikmaali, mis koostatud 57 kalliskivist: rubiinidest, smaragdidest, opaalidest, teemantidest jne. Jäägu te väärtus püsima teravikpildis, kiiraku ja säraku ka iga üksik kivi selles koguteoses — 18. lennus.

Õnn kaasa uuele murdmaajooksule!

T.T.G. Va ja Vb klassijuhatajate
nimel
J. Püttsepp.

T. J. K. lõpetajaile.

Teie noored, kes teie mõningate päevade möödudes lõpetate õpingud keskastmes, nagu ei olegi lahkujad, kellele lausutakse südamlikke lahkumissõnu ja surutakse soojalt kätt õpilaspõlvega jumalagajatuks. Olete nagu need, kellele tahaksime soovida hääd suvepuhkust ja rõõmsat jällejägemist sügisel. Ent ometi olete lõpetajad, ometi on teid lahkujaidki. On neid teie hulgas, kes jätaavad jäädavalt maha need rõõmu- ja murepaigad, kus veetsite osa igast päevast, et suunduda mujale, suunduda tegelikku ellu, tegeliku töö juure. Ja nii seisavad paljud teist suure küsimuse ees — kuhu nüüd? Teile, kes jätkate tööd samal põllul, millele olete töötanud seni, on see veel

tulevikuküsimus, ent teised, kes lahkuvad tõeliselt, seisavad otse selle küsimuse lahendamise ees.

Kuid teadmises, et elu vajab teid ja teie — elu, pühenduge tööle — sest elu on töö, lakkamatu suur töö —, niisugusele, milliseks teile anded on antud ja millisel saavutate oma maksimaalse! Austage elurõõmu, ausust ja tõde, siis pole te need kurvad rändurid, kes peavad „koputama igale võõrale uksele, et jõuda oma ukseni, ja kellele tuleb matkata läbi kõik välised maailmad, et viimati jõuda sisima altarini“. (R. Tagore „Gitandžali“.)

T.T.K. Va ja Vb klassijuhatajate
nimel

E. Toomse.

Lahkuvale sõbrale.

Ei enam koolipingin aja juttu,
ei kosta klassin hele keskustelu, naer.
On lahkumine tulnud, möödunud kõik ruttu,
uut elujõge möödab sinu aer.

Een ründ võib tuua elun karmi võitlust,
kuid oma veendumusi ikka pea sa tõeks.
Jää püsivaks, kui tulebki kord heitlus,
ja teineteisele me jääme üha õeks!

Sa astud üle kooliläve, rinnun õnnetunne,
ja hüüden hüvasti mull' viipad kätt.
On hingen härdus, haletsuste rinne
— ei teisiti saa ollagi me jumalagajätt.

L. H.

Vana portfelli.

Minu ees laual lebab pruun portfelli. See on üsna vana, teda on kantud käe otsas juba kümme aastat. Kõik need aastad ei ole möödunud jälgi sellesse portfelliga jätmata. Kui seda ligemalt silmitseda, olen päris kohkunud. Sest minu enese käed on teinud suurema osa tööd sellest, mille jälgi mu portfelli nüüd kannab.

Portfelli lukk ei hoia enam hästi kinni. Kaks väikest naelakest on luku alumisest poolest kadunud ja seepärast liigub alati kogu lukk, kui teda lahti teen. Luku alumisel poolel on selgesti märgatav kõver metalli sisse vajutatud kriips; see on sinna tõmmatud mingi tugeva esemega. Imelik, et seda alles täna esmakordselt märkan, kuigi tavaliselt avan portfelli vähemalt kümme korda päevas. Luku pealmise poole moodustab täiesti läiketa

metallplaadike, mis on kahekorra ja mille vahele on kinnitatud nahk. Just luku pealmise poole kõrvalt on rebenenud nahasse sügav lõhe.

Ääred on sel portfelliga väga närused. Ma ei näe ainustki korralikku õmblust. Alati ma tahtsin niidiotsakesi, mida nägin lahtiselt õmblustel, ära tõmmata, ja tagajärjeks oli, et pidin ise suure nõelaga ja jämeda lõngaga portfelli õmblused läbi õmblema. Seejuures rebenes alati nahk ja nüüd on kahes nurgas augud, kust pliats kergesti võib kaduda. Nurgad on küll mitmekordselt läbi õmmeldud, aga jäme nõel on augud suureks teinud, et ei ole enam võimalik nurki nii parandada, et nad oleksid päris terved. Ikka jääb väike auguke, kust sendiline raha kergesti välja libiseb. Kord oli minu teadmata ühes nurgas suur auk.

T. T. K. abiturientid V b. klassist lõpumärkide saamisel.

Sealt kadus koguni kroonine raha. Siis õmblesin nurga pisut kõrgemalt läbi, aga seegi õmblus kulus ära. Praegu on nurk väga inetu: nahk hoidub eeslikõrvadena laiali.

Portfelli värvus on olnud võrdlemisi helepruun. Meenutab aga praegu, mil ta on hõõrutud tumedamaks, praetud seakamarat. Kahel pool külgedel, tähendab õmbluste juures, on nüüdki nahk heledavõitu. Luku ümbruses ja luku juurest kuni alla ääreni on nahk mustjaspruun. Võib märgata üksikuid tumedamaid plekke: arvatavasti tint; üks plekk on isegi rohekas. Võib-olla on see rohelisest õlivärvist, mida kord sattus portfelli. Noaga on lõigatud sügav täke alumisele äärele nahasse.

Sellelt kohalt on nahk võrdlemisi õhukene, ja arvan, et õige varsti rebeneb sinna auk. Niisugune on portfelli esikülge.

Tagaküljel asetseb teine lukk. Seda on vähem tarvitatud ja seepärast näib ta korralikum. Kõik väikesed naelakesed on alles. Ainult üks on pisut lõdvemini, kuigi ta veel hoiab luku ja naha sellelt äärelt koos. Portfelli tagakülge on hõõrdunud vastu mantlit niisama tumedaks nagu esikülgeki. Tagaküljel on luku kõrval suur must plekk, mis kuidagi sarnleb küürus eeslile. Olengi selle pleki nimetanud kangekaelseks eesliks. Eesli kõrval on naha sees täke, mis on torgatud sinna arvatavasti sülega. Sulg kindlasti murdus

ja lõhestas naha umbes millimeetri laiuselt. Täke on pikk täpselt kolm millimeetrit. Nahk on tublisti rebenenud igal õmblusel. Jäme, mustast rullniidist sõlm on püsima jäänud ühele nurgale. Teine nurk on õmmeldud helekollase niidiga.

Nii vanal portfelliil ei või olla enam alles võtit ega voodrit. Võtmenööri jaoks olev augukene on tehtud suureks ja sakiliste äärtega avauseks. Ka käeshoidmiseks puudub portfelliil sang. Kaks auku näitavad kohta, kus sang asus. Sellest ajast, kui kadus sang, olen portfelli kandnud kaenlas.

Sisemus on portfelliil veel hirmsam. Naha teine pool on kole võidunud ja pruun. Sulepea, mis alati tindiselt visati kõige sügavamale põhja, et ta võimalikult vähe määriks raamatuid, on määrinud portfelli põhja päris mustaks. Selles mustuses on paar punase värvi plekki. Mina küll ei suuda kujutella, kuidas värv on sattunud sinna. Värvid olid mul alati värvikarbis. Äärtel on märgata mõnd pehkinud riidekiudu; need märgivad kohti, kuhu kunagi oli kinnitatud vooder. Kui raputan portfelli, langeb mulle pihku kui-

vanud saiapuru. See on jäänud ometi mõnda paika pidama. Mul ei ole kunagi mõttesse tulnud portfelli prahist tühjaks raputada. Nüüd näen, et saiapurudega koos tuleb ka purustatud paberitükikesi.

Seespool portfelli külgedel on luku vajutatud määrdunud ringid, sest naelad, mis kinnitavad lukke nahale, on ka seestpoolt kumerad.

Portfelli ei ole kasustatud kahe viimase kuu jooksul, sest oman nüüd uut portfelli. Seepärast on portfelli krobelsele pinnale kogunenud pisut tolmu. Pühin selle hoolikalt ära ja mähin portfelli ajalehepaberisse. Mul on tunne, nagu silmitseksin vana ja haiget hobust, kes mind kogu oma eluaeg on teeninud. Mõtlen, et nüüd asetan portfelli riulile ja lasen tal seal puhata pärast nii pikki ja raskeid tööaastaid. Eks kulu puhkus tallegi ja eks igatse ta rahu, sest olen teda küllalt pildunud, põrandale loopinud ja teda kriidiga määrinud. Nüüd viib tema tee minu omast vastupidises suunas.

H. Loogus.

Intervjuu kirjanik Hugo Raudsepale.

27. novembril tegin intervjuu härra H. Raudsepale. Sõitsin Elvast rongiga, mis jõuab Tartu kell 18.45.

Väljas oli hämar. Kartsin, kas leian kirjanikku kohe. Tema Elvast äratuleku järele ei olnud ma teda ta uues elukohas veel külastanud.

Varsti seisingi ta korteri ukse taga. Helistasin. Kuulsin tuttavaid samme.

Uks avanes ja kirjaniku lahke, alati sõbralik nägu naeratas mulle vastu. Ta juhtis mind oma kabinetti.

Selle toa sisustus oli mulle juba tuttav. Ta oli sarnane, nagu seda Elvas olin näinud: ühes seinas suur raamatukapp, mille klaasist ukse taga uhkeldavad ilusakoitelised raamatud; laud, täidetud paberite ja kirjutusma-

Mälestame tõsisel leinas varalahkunud
end. õpilast

Valve Truu'd

T. T. G. ja T. T. K. õpetajad
ja õpilased.

VALVEKENE!

Nii selgesti mäletame veel, kuidas Sa liikusid meie keskel elurõõmsana ja alati abivalmina oma kaaslaste vastu. Valus on uskuda, et oled meist nüüd jäädavalt lahkunud. Elasime koos läbi nii õnnelikke kui ka kurbi hetki ja rõõmustasime iga saabuva kevade üle. Nüüd on jälle kevad heleda päikese ja lõhnavate lilledega, kuid see kõik tundub kurvana, sest kaotasime Sinu, meie kõikide armastatud sõbratari, kelle tervekssaamist raskest haigusest me igatsusega ootasime.

Õitsegu igal kevadel kõige ilusamad lilled Su kalmukünkal ja pudenege valgeid toomingaõisi mustale mulhale, mis Sind igaveseks meist lahutab!

Sinu mälestus ei kustu iialgi!
Klassiõed.

terjaliga, akna juures; peale selle veel mõned klubitoolid. Ühe sõnaga lihtne ja mugav.

Kirjanik palus mind istuda, võttes ise aset oma tavalisel toolil laua ees. „Olen väga rõõmus, et te ka Tartus mind ei unusta.“

Ütlesin nüüd, et tulin õieti teda tülitama, sest pean koolis tegema kirjutööks ühe intervjuu ja julgen seepärast pöörduda mõne küsimusega tema poole.

„Nii, nii,“ naeris kirjanik, ennast mugavamalt toolile nõjatades ja huumoorika häällega öeldes: „Siis hakkate mind eksamineerima? Noh, eks ma katsu nii vastata, et läbi ei kuku.“

„Kuidas tulite mõttele hakata kirjutama draamasid?“

„Olin koguni väike poiss, kui mind juba huvitas teater. Käisin teatrietendustel tihti, sageli vanemate teadmata. Aga alles poisikeseea mõödudes tundsin tõelist naudingut teatrist. Mind

võlus ning haaras näitekunst. Hakasin teatrit arvustama ja lõppeks ka ise näitekirjandusega tegelema.“

„Milline oli teie esimene draama, milline on menukaim draama ja milline teie enda arvates parim? Kui suur on teie draamade üldarv?“

„Esimene minu näidend, mis toodi lavale, oli „Demobiliseeritud perekonnaisa“. Oma komöödiatest pean parimaks „Vedelvorsti“, olgugi et publikule meeldib kõige rohkem „Mikumärdi“. Draamadest on õnnestunud „Siinai tähistel“ ja „Kohtumõistja Simson“. „Mikumärdi“ töötasin „Va-

nemuise“ teatrijuhatuse soovil ümber, kuna näidend ei vastanud enam meie praegustele oludele. Seal esinesid parteid. Tegin need ümber lippaktsiooniks. Muide minu näidendeid on mängitud teatrites siiski arvuliselt kõige rohkem „Vanemuises“, nimelt kõik näidendid, mis üldse on ilmunud. — Praegu töotan ka uue näidendi kallal, mille pealkirja ma ei tea veel isegi. Loodan selle lõpetada enne jõulu.

Minu kirjanduslik areng algas luuletistega. Nüüd olen näidendite kõrval kirjutanud veel novelle ja võib-olla jõuan kunagi romaanidenigi.

Luuletama vist enam ei hakka, selleks sobivad isikud, kellel on vallatavad hinged ja kellel on rohkem nooruslikku vaimu.“

„Miks olete loobunud arvustuslikkudest töödest?“

„Oma arvustused olen jätnud peamiselt tervise pärast, kuna olen oma töötunde pidanud piirama. Pealegi on kriitikuid kirjanduse alal rohkesti. Teiseks on nõudmine näidendite järele suur ja tuleb ikka sellele toetuda, mis toob rohkem kasu. Tunnen ka ise selle kirjandusharu vastu suurimat huvi.“

„Kas tasub ennast ära kirjanduslik loomingust?“

„Ainult kirjanduslikust loomingust elatuda ei saa. Peab kõrvaltöid tegema ka ajakirjandusele. Peale selle aitavad riiklikud auhinnad majanduslikku olukorda parandada.“

„Kas tunnete end Tartus paremini kui Elvas?“

„Talvel on Tartus huvitavam. On vaimset tegevust, et mitte tuimaks muutuda. Suvel aga tulen kindlasti

Elva. Igatsen Elva vaikust — praegugi nagu kuuleksin mändide koha.“

„Olen teid nüüd nii palju tülitanud...“

„Ei, see oli väga armas, et tulite. Meenus jälle Elva. Kas võin teile annetada ühe raamatu?“

Ta tõusis, võttis kapist novellidekogu „Jumala veskid“, kirjutas oma nime ja kuupäeva sellesse ja ulatas raamatu mulle.

„Täna,“ ütlesin liigutatult. „Milline suurepärase õhtu! Tülitan teid ja saan nagu selle tasuks kingituse.“

Vaatan siis kellale ja leian, et pean minema, sest rong läheb varsti Elva.

„Ärge siis unustage tulla lähemal ajal mind jälle külastama,“ ütleb kirjanik mu kätt surudes.

Hea mulje ilusast intervjuust tõstab mu meeleolu. Olgugi, et tunnen härra Raudsepp'at juba ammu, kartsin siiski pisut teda sellise teemaga tülitada. Nüüd aga, kus see kõik möödus, võin öelda, et härra Raudsepp on inimene, kellel sõbralikkust ja head meeleolu kunagi puudu ei ole.

Aino Poll.

Metsas.

Hämar vaikus. Ja see vaikus on nii sügav ja rõhuv, et ta otse nähtava varjuna piirleb marjutute mustikavarte sinav-rohelisuselt kuuskede okkalisele tumedusele ja kasetüvede puhalt valenduselt kadakapõõsaste peenile marjasagarikele. Selles vaikus on ajakohast, sügisele omast leina ja kurba üksildust, mis väriseb kaselad-vul juba üksikute kollaste libledena ja tukub metsäärsel kaerakõrrel kükitavate rõukude tumedais õõnsusis, mille sinna kaevanud mõne üleannetu mullika sügelevad sarvetüükad sellal, kui karjapoiss katsus, kui kaua õige saab keksida ühelt jalalt teisele peenrapääsel sipelgapesal, ilma et selle punased elanikud suudaksid takerdada üles mööda porist mustunud pastlanõõre. Üle selle vaikse mahajätuse-tunde aga kummub täis rõsket üleolekut õhtuvidevikus juba tumenema lõõnud tuhkjast taevakumm.

On need tõesti vaikuse varjud või süvendab pühalikku rahu ööd ootava

unistuse igatsev hing? Miks ei laula ükski lind? Miks saabub sügisel õhtu nii vara ja nii tasa?

Agas metsa all ei unistata, mõtted ringlevad kõrgemal, — säääl, kus taevasina kaugel tagapõhjal ripuvad sügavpruunidena kuusekäbid ja kaskede praegu nii liikumatute leherõngastega raamitud oksaraod. Samblas vaid elatakse ja teotetakse. Lambaseente pruunistunud kägerikkudega ümbritsetud jämeda männikännu pehkinud koore õnarustes voorib rida kehakaid musti sipelgaid, käratuid ja vilkaid. Edasi viib nende rada vesiroheliste madalate samblatuttide vahelt läbi, avardudes siledaks muldseks jooneks, mis viib põiki üle vähekasustatud talitee, kust vahel siiski suvelgi logistati koju laiu haakoormaid ja vihaselt ohjadega vibutades ühmati kurja, kui vankriratas puujuuri välja kaevates riivas teljega liiga teelähedast kannunukki. Ja linalakk aisade vahel saab siis igakord aru, et on vahe talve ja suve

vahel. Kui talvel sügava lumega mööduti samast kännust, saanis ruudulisid suurrätikuis lõkerdavad tüdrukud, pidi ta järsul ohjatõmbel sumpama välja endisist jälist, et saanitiivaga mõõta kännu tõelist kõrgust ja lasta paraja nurga all nii ohjest tõmbaja kui teisedki lennata tuis kavasse hange.

Sipelgate tee jälgib tüki aega rooparserva ja pöördub siis hiilima mustikavarte aluses samblas, kuni saabub sõnajalgade varjavasse villu. Sõnajalgade laiust ladvist on varjatud see männiokkaist hiigellinngi, kuhu suun-

dub ja kust väljub iga üksik neist kärmeist teekäijaist.

Selliseist päänäha elutuist hunnikuist paistab veel teinegi piksest poolitatud noore kase kõrval, mille tüve kilavalt valged teravikud valusalt toruvad õhku.

Kuid see salajane askeldamine samblas ei suuda segada üldist tardumust, seda ängistavat, kuid ometi ülevaht kõrget rahu õhtuvaikusel nagu ootele jäänud sügavas metsas.

L. L.

Kõlbali vahest põljetoniks.

Seekord kirjutatud read riivavad pedagooge ehk neid meie „suuremaid ninasid“. Seepärast on see lugu mõeldud õpilastele, tähendab noorsoole, ja täiskasvanuile keelatud.

Nagu oma kogemustest järeldan, on ikka üks räbal tunne küll, kui juhtud mõne õpetajaga väljaspool kooli kokku juhtuma. Muidu koolis, noh, võrstad oma päheõpitud tüki talle ette, mida kodus õpi nii, et pea suitseb otsas, ja tema kuulab nii ükskõiksest, rahulikult pealt. Kui oled valmis saanud oma raske tööga, siis käseb istuda, paneb numbri — ja see on kõik. Aga kui ei juhtu oskama, tähendab kui oskad küll, kuid ei ole meeles (nii see ikka ju on!), siis kah pikka juttu enam ei aja, ütleb vaid: „Ah nii, noh hea küll, palun istuge,“ ja kõik on jälle korras, muidugi õpetaja, jumalapärast mitte õpilase poolt. Ja siis pika ja vaevalise töö resultaadiks saad veel ühe ehk pulga (nagu ütleb üks pedagoogest).

Aga vot väljaspool kooli! Siis ei

ole küll „pulka“ karta, aga jälle oma häda: mis sa ometi õpetajaga kõneled! Ütleme, et juhtud ühes kuhugi minema või saad kokku. — Tere, tere! On ilus ilm. Või vihma sajab. — Ja muud enam midagi. Ei oska kohe nende pedagoogidega kõnelda. Ei tohi näiteks liiga avameelne olla teiste õpetajate ja õpilaste suhtes, tähendab, ei tohi avaldada teatud saladusi.

Huvitav on see kokkupuutumine ükskõik mis aine õpetajaga; näit. kas või eesti keele õpetajaga. Kui juhtud temaga juttu ajama, siis on tal rohkem tegemist sõnade parandamisega kui sinu jutu sisu kuulamisega. Kui ühe sõna ütled, tema kaks parandab. Sest ta umbes teab, kuidas mõte edasi läheb, ja parandab juba järgmist sõna, arvates, et see nagunii valesti öeldakse. Siis ei ole ime, kui kõnnin vahel tänaval, kümne sentimeetri paksune eesti keele õigekeelsus-sõnaraamat kaenla all n.-õ. igaks juhuks. On endal hea kaeda ja ka teistele hädalistele ulata-

E. MÕRD.

Matkaja.

E. KUULBERG.

Metsa ääres.

da, et näe, siin ongi see ja see sõna kõige oma pööramis- või käänamisräägaga. Eks ole raamatu ligi olles nagu julgem ka õpetajaga vestelda. Küll on aga asi siis, kui ta hakkab oma „uuema aja“ sõnu tarvitama, — selliseid, milledest mul aimugi ei ole. Siis, kui ei tahaks viisakas olla, ütleks kohe, et oh, mis te lobisete, kõnelge ikka eesti keelt, kuna ise ju koguni eesti keele õpetaja ja puha.

Muidu need õpetajad — ega nad nii hirmuäratavad just igakord ei tarvitse olla — on nagu teisedki lihtsurelikud. Ainult tänaval võin küll ära tunda, kes on õpetaja, kes mitte, sest ega ikka

teisi nii kortsus otsaesisega ja läbitungiva pilguga inimesi pole. Eriti neil, kellel on prillid kas halva nägemise või uhkuse pärast peas, pardon — ikka ninal, on pilk eriti terav ja läbitungiv, kindlasti jälgimiseks, et kas vastutulev õpilane teretab või mitte.

Jah, selle teretamisega! Noh, kus sa siis teretad, kui äkki ehk on kuhugi poeaknale midagi väga huvitavat sügenenud! Jääd lihtsalt vaatama ja ei näegi, kui õpetaja mööda läheb. Ja nii tekibki tüli selle teretamisega.

Jah, see kõik on veel mis on, ole sa tänaval või kus tahes, ikka saab kuidagi õpetajate eest plehku pista,

tähendab teretamisest pääseda. Aga vot, mis sa siis teed, kui õpetaja elab sinuga ühes tänavas ja peaaegu ühes majas! Siis tereta ühtelugu, — no kuhu sa ikka pääsed!

Ja eks mina olin sattunud niisuguse portsu otsa. Maja, kus elas õpetaja, oli nii umbes kakskümmend viis lühikese jalgadega inimese sammu või, nagu öeldakse, paar kukesammu minu elamust eemal. Olles ikka üks väga ontlik tüdruk just nii-öelda teretamise suhtes ja muidugi muidu ka, teretasin teda alati. Sellest ühtelugu teretamisest ehk noogutamisest olid mul juba kaelasooned valusad, sest pea-

aegu iga viie minuti tagant, kui näed, muudkui tereta. See on küll üks rumal viisakus, miks nii palju. Minu arvates, kui ükskord nädalas teretada, on küllalt.

Piinlik oli ka siis, kui korraldati pidusid. Mõlemad oleme kanged peolkäijad. Ohtul, muidugi öösi, kui tulim peolt oma saatjaga kahekesi, siis oli tema ikka kolmas, kas paar sammu ees või taga, aga ikka läheduses.

Katsusin siis ema mõjustada, nii et ta iga päev ajalehest korteripakkumisi hakkas lugema, mis muidu jäid tal kahe silma vahele. Ja ühel heal päeval oli kolimine lahti. Kolimine jah!

E. KUULBERG.

Purjek.

Toimetustööd lõpetades.

Lehti Sütt.

Helvi Kullam.

Käesoleva numbriga lõpetame „T. T. G.“ IX aastakäigu. Ühenduses sellega on mul meelepäraseks kohuseks tänada koolijuhatajat, Lastevanematekomiteed, T. T. G.-söbralisi äriühinguid ja eriti rohkearvulist „T. T. G.“ tellijaskonda, kes kõik on hoolitsenud majanduslikult „T. T. G.“ eest, nii et tema ilmumine võis toimuda korrapäraselt. Samaväärselt on tänu ära teeninud koolijuhataja, õppenõukogu, Õpilaspere esindus ühes valitsusega ja kaastöölise-pere, kes on ideeliselt toetanud „T. T. G-d“ ja aidanud heasoovlikult kaasa ta sisulisele viljastamisele. Toimetuse esiliikmena tänan

kõigest südamest ka ajakirja toimetust ja talitust ta terves koosseisus, kes andumuslikult on täitnud oma ülesandeid. Siinkohal sirutan veel jumalagajätuks käe abiturientidena lahkuvaile toimetustöötajatele Lehti Sütile ja Helvi Kullam'ile, keda palun vastu võtta tõsist tänu kohusetruu ja algatusvõimelise koostöö eest toimetuses. Jään lootma, et nad ka vilistlasena „T. T. G-d“ ei unusta.

Veel kord tänu kõigile, kel „T. T. G.“ saatus südamel ja kes tema hüveoluks kaasa on aidanud.

K. Raud,
„T. T. G.“ pea- ja vastutav toimetaja.

Aga mis te mõtlete! Uue korteri kõrvalkorteris elab jälle üks õpetaja, erialaga muusikaõpetaja. Timmib vahet pidamata klaverit, nii et päris närviliseks teeb. Ja üle tänava muidugi jälle üks õpetaja — jumalteab mis erialaga. Küllap on neid veelgi! — Kor-

terisaamise suhtes olen ma küll halva tähe all sündinud.

Et neid õpetajaid nii palju on minu pisikesse tänavasse juhtunud, siis võiks selle mälestuseks ka tänava nimi ümber muuta, minupärast kas või Koolmeistrite tänavaks. Selleks tahaksin samme astuda. Et olen suur ni-

mede muutmise ehk eestistamise pool-
daja (kuigi endal on veel marune
saksapärane nimi), siis tahaksin oma
nimemuutmise palvele juurde lisada
ka veel tänavanime muutmise palve.

Nii siis, kallid kaasvõitlejad, peate

hoolega hoiduma õpetajatega tänaval
kõnelemast ja — mis veel hullem —
nendega ligistikku elamast!

Teie läbi ja läbi õnnetu
Aino Naljaste
(minu tulevane nimi).

Kooli elu.

EMADEPÄEVA AKTUS.

Emadepäeva aktus toimus meie koolis
9. mail 1937. a. kell 5 p. l. Aktuse avas
H. Kullam oma tervitusega emadele. Sel-
lele järgnes keskkooli koori poolt õpilase
Laine Kallak'u juhatusel kaks koorilaulu
„Troost" ja „Kord mõtetes".

Ka kandis ette õpil. H. Kullam kolm
soololaulu, õpil. Poots deklamatsiooni-
pala „Emake-mai" ja õpil. A. Kurelauk
tervituse emadele.

Järgnes dir. J. Adamson'i kõne. Selle
järele Laine Kallak esitas klaverisoolo.
Lõppsõna ütles insp. S. Pruuden.

Aktust külastavatele emadele kinni-
tati rinda lilli.

EKSAMID.

10. mail oli gümn. IV-a ja IV-b klassi-
del kirjalik eksam inglise keeles: IV-a
klassil ümberjutustus „The Little Jackals
and the Lion", IV-b kl. — tõlge inglise
keelest eesti keelde ja lausete tõlkimine
eesti keelest inglise keelde.

11. mail oli III-a ja III-b keskkooli klas-
sidel kirjalik eksam eesti keeles teema-
dele: „Vahur, Tambat, Jaanus — kolm
vabade eestlaste esindajat E. Bornhöhe
teoses „Tasuja" ja „Meie igapäevane
leib".

12. mail oli V-a ja V-b gümn. klassidel
kirjalik eksam eesti keeles teemadele:
„Tammisaare eesti talupoegade kujuta-
jana" ja „Rahvuskultuurilisi ülesandeid
tänapäeval".

13. mail oli kk. IV-a ja IV-b klassidel
kirjalik eksam geomeetrias.

14. mail oli gümn. IV-a ja IV-b klassi-
del kirjalik eksam algebras.

19. mail oli gümn. V-a klassil suuline
eksam ladina keeles ja V-b klassil suu-
line eksam kasvatusteaduses.

20. mail oli gümn. IV-a ja IV-b klassi-
del suuline eksam tervishoius.

21. mail oli IV-a ja IV-b kk. klassidel
suuline eksam saksa keeles.

22. mail oli gümn. V-a ja V-b klassidel
suuline eksam kodanikuteaduses.

27. mail on gümn. V-a ja V-b klassidel
suuline eksam kosmograafias.

EKSAMID JA KOOLITÖÖ LÕPP.

Gümnaasiumi astumise vastuvõtuek-
samid on 25., 26., 27. mail. Koolitöö lõpp
on 1. juunil. Pärast seda algavad kohe
vastuvõtueksamid keskkooli I kl., III
klassi ja teistesse keskkooli ja end. gümn.
klassidesse.

**T. T. K. V-a ja V-b kl. lõpetajad (I lend
1937. a. kevadel).**

V-a klass.

Heido Virve, Ilves Aino, Kallak Laine,
Kurg Oie, Lausing Linda, Leemet Alma,
Liik Virve, Lill Vilma, Mölder Irina,
Namm Selma, Ploom Hilja, Polits Alma,
Raag Helga, Raidla Hilda, Raud Aino, Re-
bane Linda, Sibul Salme, Sild Aino, Traut-
man Gertrud, Tõnisson Hilja, Ustav Aino,
Veidenberg Elsa, Zeisig Helmi.

V-b kl.

Antik Marta, Eber Vilma, Jõesaar Mai-
mu, Jürisoo Linda, Kaik Aime, Kirschbaum
Edith, Kondas Salme, Koppel Elli, Kärner
Eha, Kütt Endla, Linde Elise, Obet Olga,
Paulmeister Hansa, Pullerits Linda, Pähn
Ina, Ritslaid Maimu, Rähni Laine, Räisa
Aino, Sirkel Linda, Sorga Tiitu, Unt Aino,
Vaher Endla, Valdmaa Eha, Villemson Ali-
li, Värk Juta, Otsasson Kaja, Plaan Linda.

Härja Riigivanema juurde
sõidavad abiturientidest Lisette Sõöt
(V-a g.) ja Friida Krimm (V-b g.).

*Kaunist, kaunist suve ja
õnnelikku jälleügemist
sügisese õppetöö algul
soovib*

T. T. G. toimetus.

Kleidi-, ülrikonna-, palitu-, mantli-
ja igasuguste

vormiriiete

suure valiku ja eriodavate hin-
dade poolest on ÕPILASTELE
soodsaim ostukoht

F-ma M. JÄNES

TARTUS, Kaubahoov 9-10-11-12.
Tel. 5-91.

*Soovime T. T. G. ja T. T. K. õpilastele rõõmuküllast
suve ja head jälleügemist sügissemestril.*

Foto

P. KARMET

Tartu, Võidu t. 16, tel. 10-58.

Pudu- ja moeäri

O. KRESS

Tartu, Suurturg 15.

Jalanõude kiirtööstus

„JALATS“

Tartu, Riia t. 52.

Raamatukauplus

A. VINDI

Tartu, Uueturu t. 9, tel. 5-64.

Pagari ja kondiitriäri

ANTSOV

Tartu, Rüütli t. 12.

Raamatukauplus-antikvariaat

VAHT

*Ärid: Ütikooli t. 4, tel. 9-04. Kalaturg 3,
tel. 15-72.*

*Soovime T. T. G. ja T. T. K. õpilastele rõõmuküllast
suve ja head jällenägemist sügissemestril.*

*E.-K.-Ü. „POSTIMEHE“
raamatukauplus.*

*O./Ü. K. MATTIESEN'I
trükikoda.*

*Foto JAAN EHAPALU
Tartus, Aleksandri t. 10. Tel. 9-77.*

*O./Ü. „NOOR-EESTI“ kirjastus
Tartus, Gustav-Adolfi t. 8*

*Foto H. RIEDEL ja H. EGGERT
Tartu, Ülikooli t. 36.*

*Foto
H. EHAPALU
Gustav-Adolfi t. 8-1 Tartu.*

*„Väike Entsüklopeedia“
K./Ü. „LOODUS“
Tartu, Ülikooli t. 18.*